МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ
Факультет «Дизайн»
Кафедра «Мультимедійний дизайн»

Кобзар Єлизавета Петрівна

АВТОРСЬКА КОЛОДА ТАРО «УКРАЇНСЬКИЙ СВІТОГЛЯД»

Кваліфікаційна робота на здобуття СВО «Бакалавр»
зі спеціальності 022 Дизайн
ОПП «Мультимедійний дизайн»

Кваліфікаційна робота містить результати власних досліджень. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело.
_____ Є. П. Кобзар

Керівник: Мироненко Надія Григоріївна
кандидат мистецтвознавства, старший викладач

Харків–2024

ЗМІСТ

Зміст 2
Всуп 3
РОЗДІЛ 1. АНАЛІЗ АНАЛОГІВ 6
1.1. Карти Таро Райдера-Уейта. 6
1.2. Карти Таро ORNER x SestryFeldman. 7
1.3. Карти Таро “Advanture Time”. 8
1.4. Карти Таро «Котяче таро». 9
1.5. Карти Таро “Botticelli”. 10
1.6. Карти Таро “Los Cuatro Hermanos”. 10
1.7. Колода Таро Івана Гайдуцького. 11
1.8. Карти Таро “Tagrot”. 12
1.9. Серія ілюстрацій “Major Arcana”. 12
1.10. Іллюстрації з книги «Ходи, сонку в колисоньку». 13
РОЗДІЛ 2. КОНЦЕПЦІЯ ПРОЄКТУ 15
ВИСНОВКИ 26
Література 27
ДОДАТОК І. 28
АНАЛІЗ АНАЛОГІВ 28
ДОДАТОК ІІ. 33
ПРОЄКТНА ПРОПОЗИЦІЯ 33
ДОДАТОК ІІІ. СКЛАД ПРОЄКТУ .....

ВСУП

Дипломна робота присвячена створенню авторської колоди Таро в українському стилі.

Опитування Київського міжнародного інституту соціології проводилося з метою вивчення віросповідань та вподобань населення України у сфері езотерики та паранормальних явищ. Результати дослідження показали, що 43% українців вірять в карти Таро, астрологію, екстрасенсорні здібності тощо[1]. Така статистика свідчить про широке поширення езотеричних та паранормальних вірувань серед українського населення. Це пов’язують із прагненням знайти відповіді на питання про майбутнє, отримати додаткову допомогу та підтримку у важких життєвих ситуаціях.

Таро — це символічна система, що використовується для пророцтв, медитації, психологічного аналізу та вивчення архетипів. Розробка авторської колоди Таро в українському стилі є складним мультимедійним проєктом, який об'єднує в собі елементи мистецтва, культурної спадщини та психології. Заснована на архетипах і символіках, колода Таро — універсальний інструмент, створений для самопізнання та розвитку особистості [2].

Перші карти Таро з'явилися близько середини XV століття, майже одразу після появи стандартних гральних карт. У той час заможні італійські та французькі родини, які шукали розвагу в карткових іграх, бажали розширити свою колекцію карт ексклюзивними малюнками. Вони наймали художників для того, щоб ті зображували членів їх родин у вигляді королів, дам або інших аристократичних персонажів. Робота художників коштувала дорого, тому унікальні колоди зустрічалися переважно серед заможних верств суспільства.

Давні карти Таро, хоча мали певні схожості з сучасними варіантами, спочатку використовувалися лише для салонних ігор у XV столітті. Справжні містичні властивості карт почали набувати значення лише наприкінці XVIII

століття. У 1781 році французький масон Антуан Кур де Жебелен опублікував роботу, в якій він демонстрував зв'язок між символікою карт Таро та єгипетськими богами. На тлі загальної зацікавленості Єгиптом у французьких колах, виробники карт випустили гральну колоду, побудовану на основі роботи Антуана Кур де Жебелена.

Пізніше картам Таро приписували зв'язки з кабалою та тантрами. Французький окультист та дослідник Таро, відомий під псевдонімом "Етейла", став першим, хто розробив систему інтерпретацій для ворожіння на картах Таро та став першим "професійним окультистом", який заробляв гроші своїми передбаченнями [3].

На сьогоднішній день існує велика кількість різновидів карт Таро, які відрізняються як за малюнками, так і за тематикою. Деякі колоди навіть мають зображення персонажів з популярних серіалів, таких як «Гра Престолів» чи «Сімпсони», або ілюстрації, що відображають українську культуру та історію. Прикладом є колода, розроблена сестрами Фельдман [4].

На сьогоднішній день триває тенденція людей до самопізнання. Також помітно зріс інтерес до культурної спадщини України. З огляду на це, обрана нами тема є **актуальною** та свідчить про важливість збереження та відродження культурної спадщини, а також у створенні інструменту для самопізнання та саморозвитку на основі традиційної української символіки. Проведене нами дослідження показало відсутність аналогічних проєктів, що базуються на українській культурі. Потребу у створенні унікального та відмінного від класичних колод Таро продукту.

Метою дипломного проекту є розробка авторської колоди Таро в українському стилі, що має полегшити шлях самопізнання через рідні візуальні образи [5].

Новизна нашого проєкту полягає в унікальному підході до поєднання української культури, мистецтва та психології в одному продукті. Створення авторської колоди Таро в українському стилі є новаторським кроком у розвитку традиційного мистецтва, який сприятиме розширенню горизонтів у

засобах самопізнання та розвитку особистості. Завдяки нашій роботі, можливо не лише дізнатись та зрозуміти національну культуру, а й активно використовувати її в контексті сучасного життя.

РОЗДІЛ 1. АНАЛІЗ АНАЛОГІВ

Підбір аналогів до дипломної роботи здійснювався згідно з рядом критеріїв для забезпечення їхньої відповідності темі та цілям дослідження. Окрім цього, увага приділялася концепції авторських колод Таро та графіки, щоб відзначити унікальний стиль та художню виразність кожного твору. Важливими критеріями для аналізу є:

- Ідея та концепція кожної колоди
- Символізм деталей, метафоричність передачі образів
- Стилістика
- Кольорове рішення
- Атмосфера колоди та настрій який вона транслює
- Дизайн персонажів
- Можлива інтерпретація автором мастей карт

1.1. Карти Таро Райдера-Уейта. (Іл. 1.1). Дуже відома модифікація карт Таро — Таро Райдера-Уейта[1]. Цей варіант був розроблений ще в 1910 році Артуром Едвардом Уейтом, а після видання в Лондоні став популярним. Саме на цій колоді базуються усі авторські варіанти.

Райдер-Уейт створив систему яка досі актуальна та закодував у своєму дизайні загальновідомі образи та символи. При створенні української колоди Таро ми також покладались на основні образи та систему карт Уейта. Карти можна поділити на «Старші аркани[2]» та «Молодші аркани[3]». Доцільно зауважити, що «Молодші аркани» мають масті, а саме: «Пентаклі», «Мечі», «Жезли», та «Кубки». Масті також відповідають стихіям «Пентаклі» — земля, «Мечі» — повітря, «Жезли» — вогонь, та «Чаші» — вода. Кожні масті мають карти персонажні та нумерні: «Король», «Королева», «Паж», «Лицар» та карти які мають номінал від 1 до 10. Нумерні карти також містять

[1] https://en.wikipedia.org/wiki/Rider%E2%80%93Waite_Tarot
[2] Старші Аркани — це іменовані або пронумеровані карти в картомантичній колоді Таро. У стандартній колоді з 78 таких карт зазвичай 22, пронумеровані від 0 до 21.
[3] Молодші аркани — це група, наступна за 22-ма старшими Арканами в системі Таро.

нумерологічний символізм. Де наприклад 1 — початок шляху, 10 — фінал, результат.

Також карти містять особливий сенс у кольорах. Червоний може означати запал, завзяття, здоров'я, силу, лідерство, фізичну енергію, мужність, сексуальність, агресію. Помаранчевий носить значення активності, амбіцій, ентузіазму, теплоти, комунікабельності. Жовтий колір виступає символом впевненості, самоповаги, розумової активності, свідомості, здатності до раціоналізації. Зелений є синонімом до гармонії, рівноваги, процвітання родючості, зцілення, миру та процвітання. Синій — тайни, духовність, релігія, підсвідомість, філософія. Фіолетовий — влада, благородство, лідерство. Білий — чесність, невинність, очищення, надія, віра, ясність. Сірий — буденність, тривога, стрес. Чорий — негатив, смуток, провина, таємниця, траур [6].

Артур Едвард Уейт також пов’язав символізм своїх карт із астрологією. Кожен знак зодіаку має відповідну до його характеристик карт. А також присутні символічні зображення Овна, Тільця, Лева та Водолія на картах «Колесо фортуни» та «Мир» у образах Лева - це Лев, стихія Вогонь; Орел — Скорпіон, стихія Вода; Людина — Водолій, стихія Повітря; Бик — Телець, стихія Земля.

1.2. Карти Таро ORNER x SestryFeldman. (Іл. 1.2). Колода яка почала створюватися у 2022 році на другий день після початку повномасштабної війни художницями з Дніпра, сестрами Мішель та Ніколь Фельдман[4].

Колода використовує відомі українському народу образи Архангела Михаїла, Сковороди княгині Ольги, Зеленського та багато кого іншого. Колода карт була створена на базі класичної. Ми вбачаємо використання сучасних особистостей у зображенні карт небезпечним з правової точки зору та не етичним з моральної. На нашу думку карти несуть лише естетичне

[4] https://ukraineablaze.art/artists/sestry-feldman/
https://orner.com.ua/product/karty-taro-orner-x-sestryfeldman-ukrainskaya-limitirovannaya-1594

навантаження. У підтвердження цієї думку коментарі користувачів на офіційному сайті постачальника: «…частина образів абсолютно протилежні тим сенсам, які закладені в значення карти. Від цього виникає сильний дисонанс і користуватись колодою для розкладів нереально.»

Також можемо зазначити, що авторки не використовували єдине зображення мастей. Натомість зображення однієї й тієї самої масті має різний вигляд від карти до карти. Наприклад «Жезли» зображенні у вигляді півоній, мальв та петриківських квітів. А «Кубки» зображені у різноманітті глиняного традиційного посуду. «Мечі» прикрашають зображення від козацької зброї до сучасної амуніції. «Пентаклі» натомість зображають визначні місця України. Таке бачення мастей робить колоду унікальною. Чудовим рішенням авторок було створення брошури з поясненнями сенсу карт за QR кодом у середині коробки.

1.3. Карти Таро “Advanture Time”. (Іл. 1.3). Англійська Художниця Катрін Хіллер (Katherine Hillier) намалювала 78 картин протягом 2017 року, які стали не офіційним Таро [5]мерчем[6] мультиплікаційного серіалу “Advanture Time[7]”.

Яскрава та унікальна колода Таро, яка зберігає канонічні композиції у своїх зображення. Катрін фанатка мультиплікаційного серіалу, тому кожний образ було ретельно підібрано відповідно до сенсу карти. Зображення мастей дещо інакше. Художниця зберігла традиційний вигляд символів мастей «Пентаклі» та «Кубки» натомість змінила «Мечі» та «Жезли» на відповідники з серіалу. Ми оцінюємо цей хід як вдалий та умісний, тому що зброя, а саме мечі є частиною композиції сюжету. «Старші аркани» місять у собі зображення головних героїв твору, у той час як «Молодші» другорядних.

---

[5] https://katherinehillierillustration.tumblr.com/post/722583138142961664/weird-sad-breaking-news-about-the-at-tarot-deck

[6] «Мерч» (англ. merch) — це розмовне скорочення від англійського merchandise, що означає «товар». Зараз так називають будь-яку продукцію з символікою організації або відомої персони, яку розповсюджує сам власник цієї символіки або в безпосередній асоціації з ним.

[7] "Час пригод" (англ. Adventure Time, спочатку з додаванням with Finn & Jake — «з Фінном і Джейком») - мультиплікаційний серіал.

Кольорова гамма відрізняється від оригінальної та переважно містить не обмежену палітру, пастельні тони та яскраві акценти. На відміну від двох попередніх аналогів ілюстрації у цій колоді дуже деталізовані та не мають плакатний характер.

Авторка також зазначила, що колода є лише фанатський продуктом, а не офіційним. Через це виникли певні правові труднощі з боку авторського права, що стало перешкодою для продажі художницею своїх робіт. Та дозволило недоброчесним продавцям вкрасти її дизайн.

1.4. Карти Таро «Котяче таро». (Іл. 1.4). Карти Таро «Котяче таро»[8] — авторське переосмислення колоди Райдера-Уейта. Авторка зображень українська художниця та ілюстраторка Maliunok відома своїми сатиричними ілюстраціями у стилі комікс.

Головний герой колоди — кіт, який, залежно від значення карти, потрапляє у різні ситуації та виступає в різних образах. За основу композиції було взято колоду Таро Артура Едварда Уейта. Авторка відтворила канонічне зображення мастей у своїх картах. Натомість оригінальним є зображення підпису назви карт. Зазвичай назву та номер карти зображають поза ілюстрацією, таким чином створюючи рамку навколо неї. Авторка «Котячого таро» стилізувала підпис вписавши його в притаманний її стилю діалогові кульки[9].

Переважає пастельна палітра, домінуючими кольорами є білий, сірий та пильно рожевий. Образи дуже характерні та майже буквально зображають символізм карти. Ми вважаємо це вагомою перевагою. Також хочеться виділити ретельне припрацювання деталей, образи котів на певних картах ідеально доповнюються відповідними капелюхами. Наприклад образ мрійника та творчої людини на карті «Паж кубків» ілюструє кіт у береті з

[8] https://orner.com.ua/ua/product/karty-taro-kotiache-taro

[9] Діалогові кульки (англ.speech bubble) — це графічний прийом, який найчастіше використовується в коміксах, коміксах і мультфільмах для того, щоб слова можна було зрозуміти як такі, що представляють мову або думки персонажа.

шарфом та бутоньєркою, у той час як протилежна за суттю карта «Пажа пентаклів» має образ прагматичного кота в сорочці з книжкою під пахваю.

1.5. Карти Таро "Botticelli". (Іл. 1.5). Колода "Botticelli" [10]створена болгарським митцем Атанасом Александровим Атанасовим (Atanas Alexandrov Atanassov) у 2020 році для видавництва "Ло Скарабео".

Хоча Атанас не посилався на канонічні композиції Таро, сюжети карт зберігають символіку і архетипи традиційних карт. Кожна карта містить складну семантику, яка розкривається через образи, створені у стилі Ботіччеллі, який відомий своїми реалістичними та емоційно насиченими роботами. Сюжети карт оживають завдяки техніці малюнка, що надає їм виразності та глибини.

Використання кольорових олівців та позолоти додає картам текстурності та розкоші. Теплі зелені відтінки надають картам природній та живописній атмосфері, що характерно для творів Ботіччеллі.

Палітра кольорів, зокрема теплі зелені відтінки, створює атмосферу природності та гармонії, що відповідає тематиці Таро та додає додаткового значення кожній карті.

1.6. Карти Таро "Los Cuatro Hermanos". (Іл. 1.6). Колода карт Таро "Los Cuatro Hermanos"[11] створена іспанським ілюстратором Гонсалем М. Морено (Gonzalo M. Moreno) у 2020 році.

Кожна карта в цій колоді представляє собою малюнок, який виражає конкретний архетип або сцену з життя. Наприклад, карта «Відлюдника» зображає собою фігуру у плащі голова якого схована у будівлі тим самим підкреслюючи самотність персонажа. Кожен малюнок не лише ілюструє архетип, але і вражає особисті почуття та враження автора, надаючи кожній карті особистої глибини та значення.

Ця колода Таро відрізняється від класичних версій своїм унікальним підходом до інтерпретації символів та архетипів. Гонсаль М. Морено

[10] https://soulbooks.com.ua/ua/p1019891834-golden-botticelli-tarot.html

[11] https://www.behance.net/gallery/100966735/Tarot?tracking_source=search_projects_recommended%7Ctarot+deck

(Gonzalo M. Moreno) використовує свої власні досвід та переживання, щоб надати картам особливий емоційний заряд та поглибити їхнє значення для користувача.

Кольорове рішення колоди Таро іспанського художника є стриманим, проте емоційно насиченим. Він використовує пастельні та приглушені тони, такі як помаранчевий, бежевий та персиковий, що додають картам ніжності та тепла. Кожен колір має своє власне значення та відтінок, які впливають на емоційну сприйнятливість карт та створюють атмосферу тепла та спокою для користувача.

Техніка малюнку також має значення. Морено (Gonzalo M. Moreno) малював свої твори гутою фарбою, такий вибір техніки підкреслює іспанський колорит карт.

1.7. Колода Таро Івана Гайдуцького. (Іл. 1.7). Колода Таро від Івана Гайдуцького[12] створена у 2024, польського художника, є унікальним твором мистецтва, що відрізняється своїм яскравим художнім стилем та сміливими композиціями. Гайдуцький використовує яскраві та насичені кольори у своїх ілюстраціях, що робить кожну карту яскравою та енергійною. Кольори відображають емоційну насиченість та живий вираз мистецтва.

Художник експериментує з композиціями, створюючи незвичайні та сміливі аранжування образів на картах. Це надає колоді своєрідності та виразності, дозволяючи дивитися на традиційні картини з нового ракурсу.

Виділення деяких елементів, таких як руки персонажів, у стилі надає картам сучасний вигляд та наголошує на їх важливості та символіці. Це створює цікаву графічну динаміку та привертає увагу до деталей. Художник іноді стилістично збільшує деякі частини тіла персонажів, що робить їх виразнішими та відразу привертає увагу до цих деталей. Це може символізувати важливість та силу цих частин тіла в контексті картини.

[12] https://www.behance.net/gallery/193527311/Tarot-cards?tracking_source=search_projects|tarot&l=45

Використання флет[13] стилю підкреслює сучасність та новизну його роботи.

1.8. Карти Таро "Tagrot". (Іл. 1.8). Ілюстроване Таро "Tagrot" [14]для видавництва "Livros", створене у 2024 році бразильською художницею Амандою Лобос (Amanda Lobos). Кожна з 22 карт Основних Арканів, створених Лобос (Amanda Lobos), переносить глядача в захопливий світ символіки та міфології, відображаючи кожну карту зі своїм унікальним тлумаченням, ілюстрованим яскравими кольорами та багатими деталями.

Зображення на картках Таро Аманди Лобос (Amanda Lobos) мають простоту та графічність, але водночас наповнені енергією та життям. Усі персонажі зображені у профіль, а їх обличчя мають по два глази, надаючи їм дивний та загадковий вигляд, що створює атмосферу таємничості та спонукає до глибшого розгляду.

Кожна карта Таро Аманди Лобос (Amanda Lobos) також прикрашена багатими принтами та яскравими унікальними деталями, що додають їм екзотичності та загадковості. Ці деталі доповнюють та розширюють символічний зміст кожної карти.

Ілюстроване Таро Аманди Лобос (Amanda Lobos) — це поєднання яскравості, графічності та загадковості.

1.9. Серія ілюстрацій "Major Arcana". (Іл. 1.9). Серія ілюстрацій "Major Arcana"[15] створена Філіпінським художником Марксом Фіделем (Marx Fidel") у 2020 році ексклюзивно для графічного редактора "Canva".

Серія включає в себе 22 ілюстрації за мотивами Таро Райдера-Уейта. Митець зберіг образи та композиції класичної колоди карт. Новаційним є рішення про зміну ракурсу, таким чином, карти отримали візуально більше динаміки. Це у свою чергу слугує більшому емоційному залученню, проте,

---

[13] Флет (англ. flat) - дизайн інтерфейсів програм і операційних систем, представлений як протилежність реалізму.
[14] https://www.behance.net/gallery/194210323/Tagrot-Tarot-Deck-TAG Livros?tracking_source=search_projects|tarot&l=37
[15] https://www.behance.net/gallery/107974187/Major-Arcana?tracking_source=search_projects_recommended|tarot&

може відволікти людину від процесу занурення у внутрішній світ. До переваг роботи відносяться кольорове рішення.

Кожна з карт має унікальну палітру. При створенні серії ілюстрацій автор використав 5 типів колірних схем: монохромну — для карт «Імператриця», «Імператор», «Сонце» та «Місяць»; комплементарну — «Жриця», «Ієрофант», «Колесо Фортуни», «Страшний суд»; аналогічну схему кольорів — «Коханці», «Сила», «Помірність», «Зірка», «Колісниця», «Маг»; триадичну схему для карт: «Вежа», «Повішений», «Справедливість», «Відлюдник», «Диявол»; та тетрадійну схему для кольорів карт: «Дурень», «Диявол», «Світ».

Слід додати, що художник також використав велику кількість патернів[16] та детально порацював над оздобою карт. Важливо зазначити, що таке рішення додає ілюстраціям колориту.

1.10. Іллюстрації з книги «Ходи, сонку в колисоньку». (Іл. 1.10). Збірник українських колискових «Ходи, сонку в колисоньку» проілюстрований Мельниченко Валентиною Григорівною та випущений у 2010 році. У збірці колискових, прикрашених малюнками художниці, спостерігається відчутний естетичний підхід, який робить цей вид мистецтва надзвичайно приємним для сприйняття. Авторка вдається до використання приємної кольорової палітри, яка нагадує про яскраві та барвисті моменти дитинства. Її ілюстрації вражають колоритом та життєвим насиченням, що надає їм особливого шарму.

Валентина Григорівна Мельниченко, відома українська ілюстраторка, вдало втілює національну символіку та елементи української народної культури у своїх роботах. У своїх ілюстраціях вона стилізує квіткові мотиви під національний розпис, що додає їм особливого місцевого колориту. Подібний підхід відображає не лише талант авторки, але й її бажання підтримати та вшанувати українську культуру та природу через мистецтво.

[16] Патерн (англ. Pattern — «зразок, шаблон; форма, модель; схема, діаграма») — схема-образ, що діє як посередник уявлення, або чуттєве поняття, завдяки якому в режимі одночасності сприйняття і мислення виявляються закономірності, як вони існують у природі й суспільстві.

Одним з характерних рис її ілюстрацій є великі розміри квітів, які іноді перевищують за розмірами навіть зображення людей. Це символізує не лише бажання підкреслити красу природи, але й можливо створити атмосферу величі та дива перед дитячими очима. Такий підхід додає ілюстраціям елементу фантазії та магії, що робить їх особливо привабливими для маленьких читачів.

РОЗДІЛ 2. КОНЦЕПЦІЯ ПРОЄКТУ

У сучасному світі, що швидко змінюється, де технологічний прогрес поєднується з глибокими трансформаціями соціокультурного оточення, виникає потреба у глибокому розумінні себе та свого в цьому складному лабіринті. Метод використання карт Таро, як інструмента аналізу та рефлексії, надає можливість сприйняти та інтерпретувати символіку на різних рівнях усвідомлення. Його архетипна мова набуває ще більшого значення в контексті сучасного психологічного консультування, де прагнення до глибшого розуміння власного "я" та пошуку життєвого сенсу набувають все більшого значення.

Крім того, аналіз символіки та архетипів у колодах Таро відкриває можливості для культурно-історичних досліджень. Ця тема надзвичайно цікава для вивчення впливу різних культурних контекстів на тлумачення символів та архетипів у картковому методі. Дослідження дозволяє розкрити глибинні зв'язки між архетипами і культурною спадщиною, поглиблюючи розуміння універсальності цих образів у людському досвіді.

2.1. Концепція роботи та структура розробки карт Таро «Український світогляд». Даний проєкт — розробка авторської колоди Старших арканів Таро з урахуванням українського колориту, традицій, легенд та міфології.

Ми дотримувались канонічних архетипів Райдера-Уейта надаючи їм відповідний український образ з символічними деталями. Також нами детально опрацьовано аналоги мастей. Наприклад, заміть Райдерівської монети на позначення «Пентаклей» маємо зображення гривні, замість «Мечей» — шаблі.

Також усі персонажі, окрім людських мають зіниці. Це частина концепції, яка показує, що всі люди бачать і сприймають світ по-різному. Ми позбавили персонажів зіниць, щоб користувач карт міг побачити сенс карти своїми очима.

Це рішення має свою логічну обґрунтованість з точки зору дизайну та взаємодії з користувачем. Передусім, це дозволяє стимулювати уяву користувача та залучити його у процес взаємодії з картою. Оскільки персонажі без зіниць, які, зазвичай, відображають внутрішні стани та емоції, користувач може проектувати свої власні переживання на цих персонажів, інтерпретуючи їхні дії та реакції за своїм баченням світу. Це сприяє глибшому відчуттю власного взаємодії з картою та відчуттю особистого зв'язку з представленим матеріалом.

Крім того, позбавлення персонажів зіниць дозволяє зменшити можливість виникнення конфліктів або непорозумінь, пов'язаних із відчуттям співпереживання чи ідентифікації з персонажами. Оскільки зіниці можуть бути сприйняті як важливий атрибут особистості, їх відсутність може сприяти загальному універсальному розумінню та прийняттю персонажів без залучення особистих емоцій або упереджень.

Нарешті, такий підхід відповідає сучасним тенденціям у дизайні, спрямованим на максимізацію участі користувача та створення простору для інтерпретації. Він дозволяє створити більш гнучкий та відкритий для тлумачення дизайн, що може відповідати різним потребам та інтересам користувачів, не обмежуючи їх вибору та вільної самовираження.

Значення карт: 0 Карта «Блазень» відображає молоду людину, що відправляється у подорож життя. Незважаючи на радісний настрій, вона рухається вперед, не помічаючи потенційної небезпеки. Це символ простоти, відкритості, початку нового, спонтанності та цікавості. Карта нагадує, що іноді ми повинні довіряти власній долі і вірити у щасливий випадок.

І «Маг» стоїть перед нами, обличчям до столу, де лежать меч, монета, кубок і посох, що відповідають чотирьом мастям молодших арканів. Він піднімає жезл, який символізує дію, ініціативу, спритність і здатність до переконання. Хоча Маг має авторитет, важливо пам'ятати про небезпеку втрати зв'язку з реальністю та переоцінки власних можливостей.

II «Жриця» сидить біля входу до храму, її образ символізує таємницю, загадку, інтуїцію та жіночу енергію. Вона може означати науку, окультне знання, містицизм і пророцтва. Однак важливо пам'ятати про можливість підступності та ризик піддачі ілюзіям.

III «Імператриця» випромінює впевненість і спокій. Вона символізує материнське начало, творчість, родючість та силу природи. Аркан нагадує нам про значення традицій, догми та сімейних зв'язків, однак важливо не забувати про індивідуальність та самореалізацію.

IV «Імператор» виступає як символ влади, стабільності та порядку. Це може бути ознакою сильних особистісних якостей, таких як воля, сміливість та владність. Аркан нагадує, що влада повинна бути супроводжувана відповідальністю та врахуванням інтересів інших.

V «Ієрофант» займає центральне місце, благословляючи свою паству. Він символізує знання, віру та духовний авторитет. Жрець нагадує нам про важливість довіри та взаєморозуміння в особистих та духовних справах.

VI. Карта "Закохані" відображає молоду пару, що обирає шлях разом. Це символ кохання, відданості та вибору. Ця карта втілює свободу волі, сердечні справи, кохання та вірність. У роботі вона вказує на працівника, що цілком присвячує себе справі. Також ця карта вказує на ситуацію вибору, після якої людина може перейти на вищий рівень духовного розвитку. У життєвих справах вона свідчить про певну скруту і можливий вихід із неї.

Закохані символізують усі небезпеки, що пов'язані з почуттям кохання — сумніви, коливання та нестабільність.

VII «Колісниця» На цій карті Таро ми бачимо людину, яка керує возом. Вона має впевнений погляд, спрямований у вдалечінь.

Карта «Колісниця» символізує подолання перешкод і досягнення поставлених цілей. Вона втілює сміливість, бажання нового та впевненість у майбутньому. У сфері професійних досягнень ця карта може означати нову роботу, посаду або навіть власний бізнес. Ця карта є символом успіху

завдяки впевненості у собі та власних зусиллях, а також, до певної міри, підтримки вищих сил. Людина на цій карті - це переможець.

VIII «Справедливість» на цій карті ми бачимо жінку з зав'язаними очима, у руках у неї меч і ваги — символи справедливості. Карта символізує справедливість, рівновагу, ясність судження, розумність у прийнятті рішень та свідомість відповідальності за свої дії.

IX «Відлюдник» на цій карті ми бачимо старого чоловіка з палицею в одній руці та ліхтарем у другій. Він йде помірковано, не поспішаючи, занурений у свої думки. Його голову прикриває капюшон.

Ця карта символізує самотність, внутрішній пошук, спокій, віддалення від метушливого світу, обережність. "Пустельник" також вказує на перемогу над власними прагненнями та здатність контролювати емоції.

X «Фортуна» на цій карті зображено колесо фортуни, що обертається навколо своєї осі. Карта «Фортуна» втілює поняття долі і року, вказує на удачу та нещастя. Якщо пощастило, людина піднімається вгору по колесу, але якщо удача відвернулася, падіння вниз є неминучим. Колесо фортуни — символ долі, доленосних подій і фатальних рішень, змін, які несподівано настають.

XI «Сила» на цій карті зображено дівчину Мавку, яка приручила лева. Вона впевнено керує його за гриву, підкоривши і підпорядкувавши його собі. Над дівчиною видно символ нескінченності.

Карта «Сила» втілює силу духу, яка дозволяє підкорити фізичну силу та перемогти інстинкти. Сила символізує рівновагу між розумом і інстинктом, аркан показує здатність протистояти негативним життєвим обставинам. Ця карта також вказує на захопленість, пристрасть, готовність до боротьби.

XII «Повішений» На цій карті ми бачимо людину, яка висить на перекладині, прив'язану за ногу. Її руки прив'язані за спиною, а одна нога перехрещена з іншою, утворюючи хрест. У виразі обличчя можна відчути скорботу та горе.

Ця карта символізує випробування, зміну долі, самопожертву і жертву. Проте це не втрата чогось важливого, але скоріше віддача для отримання чогось більш цінного. Аркан «Повішений» показує переосмислення існуючого стану речей, затримку і спад. Ця карта символізує вдумливість і проникнення в сутність речей та подій.

Карта XIII «Смерть» містить образ смерті, яка сидить на коні на тлі сірого неба. Карта символізує кінець, розлуку, втрату, але разом з тим — зміни, перетворення та перехід з одного стану в інший. Це картка поганого передвістя, карта кінця.

XIV «Помірність» на цій карті зображена молода жінка з ангельськими крилами, яка переливає рідину з однієї судини до іншої, не проливаючи ні краплі. Ця карта символізує гармонію, умиротворення, спокій, мир, здоров'я та зцілення. Вона є вираженням любові до себе і до інших.

XV «Диявол» на цій карті зображено щезника — українського аналогу диявола. «На камені, верхи, сидів «той», щезник, скривив гостру борідку, нагнув ріжки і, заплющивши очі, дув у флояру.» — так писав про щезника у своєму творі «Тіні забутих предків» Коцюбинський Михайло Михайлович. Біля ніг диявола зображені оголені людські фігури.

Карта «Диявол» символізує зло, гріх і спокусу. Вона відображає принцип випробування в тяжкій ситуації — чи зможе людина впоратися з нею і до яких засобів вона для цього звернеться. Цей Аркан є символом залежності, нестриманості, зради, відступу від своїх принципів. «Диявол» також говорить про переважання матеріальних цінностей над духовними, небезпеку, яка полягає у полоні матеріальних прагнень та можливість опуститися ще нижче.

Карта XVI «Вежа» має малюнок вежі, у яку вдаряє блискавка, руйнуючи її. «Вежа» символізує руйнування, катастрофу, землетрус. Неминучість цієї події пронизує всі зображення аркана, незалежно від вашого статусу в світовій ієрархії. Час руйнування настав, і ваш світ руйнується силами, з якими ви не в змозі боротися. Карта говорить про

розбиті надії та аварію. Також висока будівля є символом гордовитості та пихатості.

XVIII «Місяць» символізує ніч, простір темряви, невпевненість, страхи і кошмари. Образи підсвідомості, сновидіння, потяги і неясність — все це аркан «Місяць». Карта говорить про відсутність в житті чітко поставлених цілей і завдань, про розвинену інтуїцію, вміння спілкуватися з людьми і про обладнання здібностями до вивчення таємних знань.

XIX «Сонце» на цій карті зображена дитина на коні, над головою якої сяє сонце. Навколо — чарівний сад. Вся обстановка просякнута безмежним щастям і радістю. Сонце сяє і зігріває все навколо. Карта "Сонце" символізує щастя, життєрадісність, енергію та ентузіазм. Це карта позитивних змін, креативності, нової енергії. Під час ворожіння ця карта Таро обіцяє позитивний результат і щастя. Аркан є символом оптимізму і щастя, проте в оточенні несприятливих карт, або у зворотному положенні - їх відсутність.

XX «Суд» На цій карті зображено ангела, що трубить в трубу, а під цим урочистим звуком із землі ростуть загиблі квіти. Вони прокинулися для нового, більш світлого і радісного життя.

Карта символізує воскресіння, відкриття скарбів, чарівний поцілунок, відродження, перемогу добра над злом, звільнення.

У будь-якому випадку, незважаючи на початковий сенс, карта означає зміну положення, яка може бути як сприятливою, так і несприятливою, в залежності від контексту.

На карті XXI «Світ» зображено яйце — символ циклічності життя та досконалості. Карта символізує знайдений рай, вшанування героя, досягнення мети, здобуття місця в житті, пік подій, щасливий кінець, гармонію. У професійній сфері значення карти вказує на знаходження покликання

2.2. Стилістична концепція карт Таро «Український світогляд». Дизайн карт було відмальовано в авторській графіці, широко використано символізм.

Колір фону карти має символічне значення, оскільки кольори мають психологічний вплив на сприйняття людьми та асоціюються з різними емоціями або станами. Використання різних кольорів фону може допомогти підкреслити певні аспекти карти та надати їй додаткового значення.

Синій: Синій колір часто асоціюється з пошуком, таємницями та містикою. Він символізує знання та мудрість. Використання синього фону на карті може створити атмосферу загадковості та стимулювати бажання досліджувати та дізнаватися більше.

Жовтий: Жовтий колір часто асоціюється з радістю, креативністю та позитивним настроєм. Він також символізує ентузіазм та процвітання. Фон жовтого кольору на карті може передати оптимізм та спонукати до дій.

Чорний: Чорний колір символізує трансформацію, внутрішні страхи та невідоме. Використання чорного фону надає карті загадковості та додаткової глибини, підкреслюючи важливість процесу змін та відкриття нового.

Сірий: Сірий колір асоціюється з нейтральністю, байдужістю та неупередженістю. Фон сірого кольору створює нейтральне середовище, де користувач може об'єктивно розглядати інформацію на карті без зайвих емоційних впливів.

Червоний: Червоний колір асоціюється з життєздатністю, напругою, силою та пристрастю. Використання червоного фону надає карті енергії та напруження, підкреслюючи важливість та сили представленої інформації.

Символіка квітів: «Маг» — має зображення васильків, що є символ святості, чистоти, привітності та чемності; хлоп’ячої краси й добра. Васильки, з їх синіми квіточками та виразним ароматом, славляться як цілюща трава. У минулому, українські селяни часто висаджували їх поруч із своїми будинками. Ці рослини мали широке використання в обрядовості: їх використовували для прикраси ікон, прикрашали хрести у храмах та освячували під час Маковія.

«Жриця» — карта з образом мудрої жінки покровительки має зображення мальв. Мальва є втіленням найцінніших почуттів — любові до

власної землі та народу. Вона втілює вірність та нескореність, що стали оберегами нашої духовної спадщини.

Карта «Імператриця» прикрашена цвітом вишні. Вишня — це відображення світового дерева, символу життя, а також втілення України, нашої рідної землі, материнства та дівчини-нареченої. Образ світового дерева включає в себе асоціації з Богинею-матір'ю, тризубом, родоводом, горою, ставком, церквою та іншими символами, що відображають різноманітні аспекти життя, духовності та культурного спадку. Вишня неодноразово була оспівана піснями та віршами. Має приємний шлейф асоціацій з рідною домівкою та підсилює образ «Імператриці», що має пряме значення материнства та образу матері. Також на карті зображене зоране жито, як символ плодючості та достатку.

«Ієрофант» — образ мудреця, який володіє тайними знаннями та закликає до традиційного підходу також має символічне зображення квітів в образах учеників мудреця. Один має зображення троянд на сорочці, та знаходиться по ліву сторону від головного героя, символізує жіночу сторону. Другий, який знаходиться зправа та символізує чоловічу сторону, зображення лілій. Лілії — символ чистоти, правосуддя, та раціонального підходу. Троянди навпаки — символ пристрасті, емоцій та кохання.

“«Я – саранська троянда, я долинна лілія! Як лілія між тереном, так подруга між дівами!» [7]

«Закохані» — прообраз перших людей має зображення яблуні. Цей символ асоціюється з цілісністю, земними бажаннями та попередженням про шкідливі наслідки перебільшення матеріальних прагнень. Він також відображає початок всіх речей, плодючість, а також безсмертя та вічну молодість. Цей символ має також таємниче значення, пов'язане з гріхопадінням діви Марії, спокусами, деревом пізнання добра і зла, а також смертю, розбратом і конфліктом. Він відображає витримку та самопожертву в ім'я народу та батьківщини.

Карта «Помірність» має зображення троянд на рукавах вишиванки. Також зображення троянд або «руж» традиційного орнаменту вишиванки притаманного Донеччині. Ця квітка також втілює в собі символи любові та милосердя [8].

На карті «Сонце» зображені 6 соняшників. Соняшник символізує поклоніння та відданість, прагнення до Божественного світла і праведності, а також наслідування. Він асоціюється з рідною землею, батьківською садибою та світлою красою природи, а також з відчуттям вдячності. У різних міфологічних системах соняшник відображає поклоніння сонцю та бажання наслідувати його.

Карта "Суд" також містить зображення квітів, але на цій карті вони мають дещо інший символізм. У формі квітів закодоване слово "Світ", що відображає перспективу вирішення конфліктів та завершення подій. Важливо відзначити, що обраний сорт квітів не є символічним, але його присутність на карті підкреслює загальний настрій примирення та нового початку, який супроводжує інтерпретацію цієї карти.

Тваринна символіка карт: «Блазень» — має зображення собаки на карті. Собака — символ вірного супутника, надійності, непідкупності та мудрості. У минулому, собака символізувала Меркурія, ремесло жерця, була жертвою для бога війни та провідником душ померлих у потойбічний світ.

Зображення кішки містить карта «Жриця». Символ доброго духа житла, незалежності від зла, диявола, відьом, темряви і смерті, а також охоронця малої дитини та шкідливого ласуна. За віруваннями стародавніх народів, кіт міг бути помічником як богів, так і відьом, чортів.

«Колісниця» зображає двох запряжених волів. Воли — символ страждання, терпіння та наполегливої праці, а також жертовної працездатності. Вони втілюють працьовиту та уважну особистість, яка вірить у те, що через терпіння та наполегливість можна досягти успіху та добробуту. Кольори волів символізують інь та янь, протилежності. Характер

протилежностей залежить від контексту питання за яким випла ця карта та від карт поруч.

Карта «Смерть» має образ смерті верхи на чорному коні. Кінь — символ сонця та одночасно загадкового світу післясмерття; циклічного розвитку всесвіту; нестримних пристрастей та інстинктів; чоловічого начала; інтуїтивного сприйняття; у слов'ян-язичників – символ смерті й відродження сонячного божества; багатства та могутності; просторів степу та швидкості; сили волі; а також вірності та відданості.

«Зірка» — зображає сцену водіння кози. Проведення обряду водіння кози — одна з найдавніших зимових традицій, що збереглась до наших днів та відзначається на Меланію - 31 грудня (Різдво Місяця). В культурі багатьох народів коза символізує багатство, достаток, урожай та плодючість, а також відродження сил природи, що вщухли під час зими. Образ цієї тварини також пов'язаний із пошануванням померлих предків (Культ Предків).

«Де Коза ходить - там жито родить,

Де Коза рогом - там жито стогом,

Де Коза ногою - там жито копою,

А де не буває - там все вилягає» [9]

Карта «Місяць» "Карта символізує життя уяви, відокремлене від життя духу", — пише А. Е. Уейт [10]. Заєць, кролик і риба образи нашої тваринної природи. Кріль — приборкана частина, заєць — дика. Риба — примітивна частина, прагне до світла свідомості, виповзає, але потім занурюється у води знову. Цей образ - алюзія на комплекси несвідомого.

«Сонце» карта зображує маленьке дитя на коні. Коник іграшковий в данній карті є символом щастя та безтурботності.

Карти «Світ» та «Фортуна» на околицях карт мають зображення чотирьох тварини Зодіаку: лев відповідає вогню та відповідному знаку зодіаку, сокіл представляє воду та Скорпіона, людина асоціюється з повітрям та Водолієм, а віл символізує землю та Тельця.

2.3. Технічні характеристики та особливості. Даний проєкт було виконано за допомогою таких програм, як: Adobe Photoshop, Pocreate та Adobe Illusrtrator. Більша частина проєкту — це карти, ілюстрації до яких було відмальовано у програмі Pocreate. У середовищі Pocreate доступно багато різноманітних інструментів для малювання, які ідеально підходять для створення авторської графіки проєкту. Тоді як Adobe Photoshop забезпечує більш зручний процес коригування вже готових малюнків.

За допомогою програми Adobe Illusrtrator було зроблено рамки для карт, підпис назв та дизайн сорочки карти. Також цю програму було використано для підготовки до друку макету та коробки для карт.

2.4. Звукове рішення. Ми вирішили поєднати обрані фонові звуки природи з безкоштовної фонотеки сервісу YouTube та записаний власноруч голос. Запис було зроблено у професійній звукозаписній студії.

ВИСНОВКИ

Перші карти Таро з'явилися близько середини XV століття і продовжують бути актуальними у сьогоденні. Вони допомагають користувачеві поринути у внутрішній світ, отримати відповіді на питання та краще розуміти внутрішнє «Я».

Проаналізувавши обрані нами аналоги, ми зробили наступні висновки:

– Під час аналізу різних колод Таро було помічено широкий спектр стилів та тематик, від класичного до експериментального. Авторські колоди Таро створюють на базі канонічних ілюстрацій та символіки.

– Вивчення дизайну ілюстрацій дозволило зрозуміти важливість композиції, використання кольорів та деталей для передачі символіки та емоцій. Кожна ілюстрація повинна бути ретельно продумана з точки зору співвідношення форм та кольорів. Кольорове рішення карти має підсилювати її сенс.

– Під час аналізу символіки різних колод Таро було виявлено, що вона може мати різні інтерпретації в залежності від контексту та дизайну. Важливо було визначити ключові символи, які найкраще відображають тему та ідеї колоди.

Ключове завдання нашого проекту -розробка власного стилю та тематики колоди карт Таро. Однією з поставлених задач даного проєкту є реалізація колоди «Український світогляд». Наш проєкт має на меті популяризацію національної культури та полегшення процесу самопізнання через авторську колоду карт. Головною особливістю дизайну наших карт є авторська графіка, яка доповнена глибоким символізмом та уважністю до деталей.

ЛІТЕРАТУРА

1. Грушецький А. Скільки українців вірять в астрологію, екстрасенсорні здібності, тарологію. Київ, 2024. URL: https://www.kiis.com.ua/?lang=ukr&cat=reports&id=1389&page=1 (Дата звернення:15.04.2024).

2. Світолін В. Історія виникнення карт Таро. Armadio. URL: https://armadio.net.ua/istoriya-vynyknennya-kart-taro/ (Дата звернення: 15.04.2024).

3. The game of tarots. (The Primitive World, analyzed and compared with the modern world. 8th ed. Париж. P. 365–410. URL: https://www.hermetica.info/GameOfTarots.pdf (date of access: 16.04.2024).

4. Козар О. Як карта ляже: чому люди вірять тарологам. Куншт. URL: https://kunsht.com.ua/articles/yak-karta-lyazhe-chomu-lyudi-viryat-tarologam (Дата звернення:: 16.04.2024).

5. Зеленська В. Попит на все українське. П’ять глобальних трендів у ритейлі. Українська правда. URL: https://www.epravda.com.ua/columns/2023/04/14/699097/ (Дата звернення: 16.04.2024).

6. Colour meaning in the cards. *Truly Teach Me Tarot*. URL: https://teachmetarot.com/part-1-minor-arcana/lesson-3/colour-meaning-in-tarot/ (Дата звернення: 17.04.2024).

7. Потапенка О., Куйбіди В. Енциклопедичний словник символів культури України / ред. В. Коцура. 5-те вид. Переяслав-Хмельницький : Вид. В.М Гавришенко, 2015. 912 с. (Дата звернення: 17.04.2024).

8. Уейт А. Іллюстрований ключ до Таро. Київ : Софія, 2000. 88 с.

9. Корчинський Ю. О. Пісні з Львівщини : Нотне вид. Київ : Муз. Україна, 1988. 448 с.

10. Уейт А. Іллюстрований ключ до Таро. Київ : Софія, 2000. 88 с.

ДОДАТОК І.
АНАЛІЗ АНАЛОГІВ

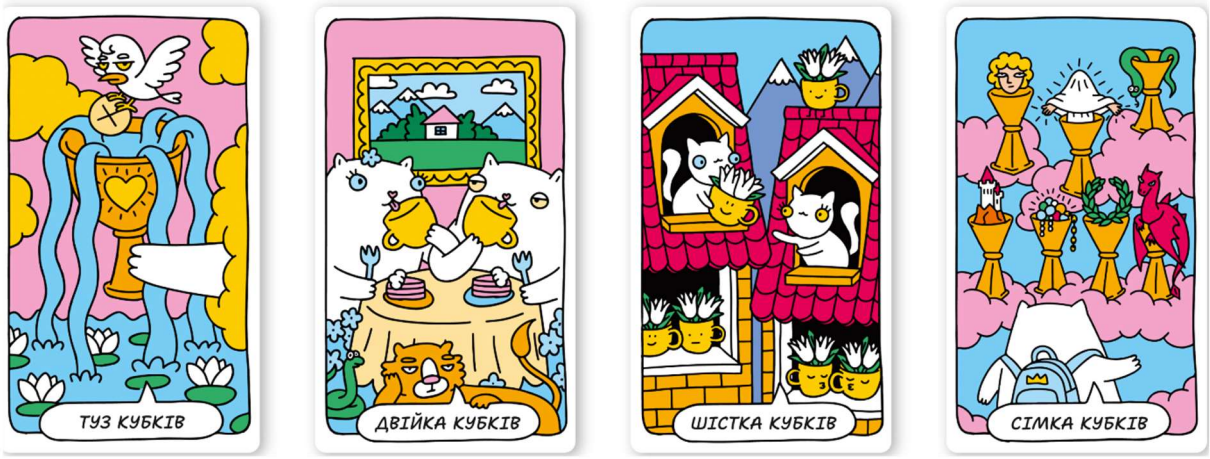
Іл. 1.1. Карти Таро Райдера-Уейта, 1910р.

Іл. 1.2. Карти Таро ORNER x SestryFeldman, 2022

Іл. 1.3. Карти Таро “Advanture Time”, 2017р.

Іл. 1.4. Карти Таро «Котяче таро».

Іл. 1.5. Карти Таро “Botticelli”, 2020 р.

Іл. 1.6. Карти Таро “Los Cuatro Hermanos”, 2020 р.

Іл. 1.7. Колода Таро Івана Гайдуцького, 2024 р.

Іл. 1.8. Карти Таро “Tagrot”, 2024 р.

Іл. 1.9. Карти Таро “Tagrot”, 2020 р.

Іл. 1.10. Іллюстрації з книги «Ходи, сонку в колисоньку», 2010р.

ДОДАТОК ІІ.
ПРОЄКТНА ПРОПОЗИЦІЯ

Іл. 2.1. Езкізи карт «Імператриця», «Імператор», «Суд», «Сонце».

Іл. 2.2. Езкізи карт «Помірність», «Відлюдник», «Башня», «Сила».

Іл. 2.2. Підбір кольорової гамми.

ДОДАТОК ІІІ.
ПОШУКОВІ ЕСКІЗИ

Іл. 3.1. Дизайн карт «Дурень», «Маг», «Жриця», «Імператириця».

Іл. 3.2. Дизайн Карт «Імператор», «Ієрофант», «Закохані», «Колісниця».

Іл. 3.3. Дизайн Карт «Справедливість», «Відлюдник», «Фортуна», «Сила».

Іл. 3.4. Дизайн Карт «Повішений», «Смерть», «Помірність», «Диявол».

Іл. 3.5. Дизайн Карт «Вежа», «Зірка», «Місяць», «Сонце».

Іл. 3.6. Дизайн Карт «Суд», «Світ» та дизайн сорочки карт.

Іл. 3.5. Макет коробки карт.